

כניסת השבת – 19.17
יציאת השבת – 20.31
רבנו תם (72 דקות זמניות) - 21.12
(אופק חדרה)

מתוק מדבש

שנה שביעית – גיליון 284
פרשת קרח חשפ"א

לקט חידושי תורה מתוך שיעור פרשת השבוע שנאמרו ע"י
הרב ברוך בוקרה שליט"א
בבית הכנסת 'צית יוסף' הפצת אולפן
יחנן לשמוע את שיעורי הרב ב'קול הלשון' בטלפון 073-2951228

יום שישי בשעה 17.00
שיעור אי"ה שיעור על פרשת השבוע:
השיעור ישודר בל"ב בקול הלשון'
(להאנה 03-6171111)
ביום שבת קודש
17.00 שיעור פרשת שבוע
מנחה ב 18.00
ביהכ"נ 'בית יוסף' א.ת.ג, אולגה
כרואים הפאית פשט ה'

לפי זה מסביר ה'ברכת אברהם' את הפסוק 'בוקר ויודע ה' את אשר לו' שהרי מובא בגמרא (יומא עה, א') כי 'המן בירידתו בבוקר היה מגיד להם מה שבחורין ובסדקין, כיצד? איש ואשה שבאו לפני משה לדין זה אומר היא סרחה עלי והיא אומרת הוא סרח עלי, אמר להם משה לבקר משפט, למחר אם נמצא עומרה (המן) בבית בעלה בידוע שהיא סרחה עליו, נמצא עומרה בבית אביה בידוע שהוא סרח עליה.

ולכן אמר להם משה: אתם חושדים בחשדות כאלה שפלים אם כך חכו לבוקר וע"י ירידת המן 'יודע ה' את אשר לו' שע"י שהמן ירד סמוך לאוהל משה ייווכחו לדעת שמשה קדוש וטהור מכל חשד. **מתוק מדבש!**

רב לכם בני לוי (טז, ז')

רש"י: וקרח שפקח היה מה ראה לשטות זה? עינו הטעמו קרח היה שבוי ע"י העין שלו וע"י הרצון שלו לקבל תפקיד ושררה וכמו שאומר רש"י 'נתקנא על נשיאותו של אליצפן בן עוזיאל שמינהו משה נשיא על בני קהת על פי הדבור' והרי נאמר (אבות ד', כא) 'הקנאה התאוה והכבוד מוציאים את האדם מן העולם...'

אפצנין לה פנ (אקספלי איילון) ספדיחומא

אדט אחר ניסה פשט פישון כרביסו הדף, והנה מציא יתוש סורדני ומלמט לו באונן ימין, הוא מספק אותו והוא עופר לזמנט לו באונן שמאל, הוא מספק אותו והוא צוקף אותו כרדף ואחר כך פיד... הוא רואה כי הוא לא מצליח להיפטר מהיתוש והוא רציון נוצל, הוא יוצא החוצה, סוחר את דלת הצריף על היתוש עכר עכר פכניט, מדפיק אק, ערף את הצריף וצוק פמחה: 'רק לא יתוש! רק לא יתוש!'
ואת הנפנ פנאני עכיר עכרכט...

וקחו איש מחתנו ונתתם עליהם קטורת והקרבתם לפני ה' איש מחתנו חמישים ומאתים מחתות (טז, ז')

ויש לשאול: מדוע חזר ואמר 'חמישים ומאתים מחתות' והלא כבר ידענו שהיו שם מאתיים וחמישים אנשים? וכתב ה'שער בת רבים' (בשם ל"ר) כאן רמז להם משה רמז נורא על שעתיד לקרות להם אם לא יחזרו בתשובה, שבשעת נטילת המחתות יהיו שם אנשים ומחתות, אבל אחר כך יישארו רק חמישים ומאתים מחתות בלי אנשים כי הם יישרפו באש (רח"ל). **מתוק מדבש!**

ויוצא פרח ויצץ ציץ ויגמול שקדים (יז, כג')

ולמה דווקא שקדים ולא פרי אחר?
הסבר נפלא מובא בספר 'פנינים יקרים': **הקדמה:** הפסוק אומר (תהילים קו', טז) 'ויקנאו למשה במחנה לאהרון קדוש

ויקח קרח... ויקהלו על משה ועל אהרן ויאמרו אליהם רב לכם (טז, ז')

בפסוק לא נאמר מה לקח קורח? ועל זה מובא בגמרא (סנהדרין קט') אמר ריש לרקישי 'שלקח מקח רע לעצמו'. הסבר נפלא הובא בספר 'תשואות חן' לרבי גדליהו מליניץ ('במחשבה תחילה'): **הקדמה:** בספר איוב נאמר שאיוב אומר לאשתו (איוב ב', י') 'גם את הטוב נקבל מאת הא-לוקים ואת הרע לא נקבל!?!' יהודי צריך להאמין כי כל מה שקורה לו בין טוב ובין רע – הכל זה מאת ה'. קורח האמין כי הטוב הוא מאת ה', אבל אם יש משהו לא טוב הרי שזה תלוי בי ובהשתדלות שלי. לכאורה על פניו זה נראה בסדר - הטוב תלוי בה' והרע תלוי בי. אלא שמצב זה מורה על פגם באמונה. חובת היהודי להאמין **שהכל** בידי שמים, **הכל** זה אומר הן הטוב והן הרע, הדבר היחידי שתלוי ביד האדם היא יראת השמים שלו ועל זה חובתו לעמול.

וזה שאומרת התורה 'ויקח קורח' מה הוא לקח? אמר ריש לקיש שלקח **מקח רע** לעצמו. דהיינו קורח לעצמו את האחריות על הרע שקורה בחיים ולא ייחס זאת לקב"ה. ולכן כאשר נראה לו שהוא לא קיבל את תפקיד הנשיא או הכהונה הגדולה, הרי שהדבר הרע והלא הוגן הזה תלוי בו - בקורח עצמו, וחובה עליו לפעול בעניין. ומה עשים במצב כזה? מעוררים התקוממות ומחלוקת נגד מקבלי ההחלטות משה ואהרון ולכן נאמר 'ויקהלו על משה ועל אהרון'. **מתוק מדבש!**

ויקח קרח בו יצהר בן קהת בן לוי (טז, א')

רש"י: ולא הזכיר בן יעקב שביקש רחמים על עצמו שלא ייזכר שמו על מחלוקתם...
ויש לשאול: וכי לא יודעים שלוי הוא בן יעקב? ונמצא שבין כך ובין כך קרח מיוחס ליעקב?
מסביר רבנו ה'בני יששכר' זיע"א: ידוע כי מידת האמת מיוחסת ליעקב אבינו שנאמר (מיכה ז', כ') 'תתן אמת ליעקב' ואילו קרח לא אחז במידת האמת והצליח לרמות ולהוליד שולל אפילו את עצמו, בחשבו שהוא עושה מצווה בזה שהוא חולק על משה ועל אהרון כדי להתקרב בזה לעבודת הק ה' כפי שנראה בעיניו.

ובעניין זה הפסוק אומר (ויקרא כה, יז) 'ולא תונו איש את עמיתו' וידוע כי כל 'את' בא לרבות, וכאן באה התורה לרבות שאסור לאדם להונות את עצמו!!! **מתוק מדבש!**

בוקר ויודע ה' את אשר לו (טז, ה')

על הפסוק 'וישמע משה ויפול על פניו' מובא בגמרא (סנהדרין קי, א') 'שחשדוהו מאשת איש... שכל אחד ואחד קינא את אשתו ממשה' ולכן נפל משה על פניו מגודל הבושה על חשד כל כך מכוער ונבזה.

ה'... אותם אנשים קנאו למשה במחנה דווקא דהיינו כאשר הגיע למחנה וכל ישראל יצאו לקבל את פניו, הם קנאו בו על הכבוד הגדול לו הוא זכה. וכן קנאו לאהרון על היותו קדוש ה' שזכה לכד' מתנות כהונה. אבל הם לא קנאו למשה ואהרון על הדרך שהובילה אותם לכך שה' בחר דווקא בהם. וזה בזכות מידותיהם הנפלאות ומסירות הנפש שלהם למען עם ישראל בענווה ובביטול עצמי.

ולכן ציווה ה' למשוח את אהרון ובניו בשמן המשחה, כיוון ששמן הזית תחילתו מר וסופו מתוק, להורות לישראל שאהרון זכה לכהונה כיוון שתחילתו והייתה ייסורים ולכן ה' בחר בו. וזה שנאמר 'והיה האיש אשר יבחר ה' הוא הקדוש' וביאר רש"י 'שכבר הוא בקדושתו' ורצה לומר שזכה אהרון להיבחר היות והיה כבר בקדושתו לפני כן. וכמו כן נאמר על פרי השקד שתחילתו מר וסופו מתוק. ולכן ציווה ה' לעשות במנורה גביעים משוקדים להורות כי הדרך להשיג את התורה הקדושה (המנורה מרמזת על חכמת התורה) זה ע"י שהאדם ינהג כמו השקדים שתחילתם מר וסופם מתוק וכמו שנאמר (אבות ד', ט') 'כל המקיים את התורה מעוני סופו לקיימה מעושר'.

לפי האמור נראה כי לאחר שקרח קינא על כהונת אהרון בזה שהוא לוקח כד' מתנות כהונה (כמבואר במדרש) הראה הקב"ה שמטוה של אהרון גמל שקדים דווקא, כי אהרון זכה לכל מה שזכה הואיל והייתה בו את הנהגת השקדים 'שתחילתם מר וסופם מתוק' וכך אהרון תחילתו הייתה ייסורים ומסירות נפש ולכן זכה למה שזכה. *אמת אלהים!*

רעיון וסיפור – שמירה פרטית מופלאה...

ואון בן פלת בני ראובן... (טז', א')

מובא במדרש: 'און הבן פלת אשתו הצילתו, אמרה לו 'מה יצא לך מזה? אם משה הוא הרב אתה תלמידו ואם קרח הוא הרב אתה תלמידו. אמר לה 'מה אעשה? הרי כבר נשבעתי להם שאהיה איתם? אמרה לו יודעת אני כי כל העדה כולם קדושים, שב בביתך ואני אציל אותך. השקתה אותו יין והוא נרדם, ישבה בפתח הבית וסתרה את שערה, כל מי שהגיע לקרוא לו ראה אותה (פרועת שער) וחזר (כי היו קדושים), עד שהתעורר כבר נבלעו כולם והוא ניצל ועל זה נאמר 'חכמת נשים בנתה ביתה'.

מהסיפור הזה ניתן ללמוד המון תובנות: א. עד כמה אישה חכמה יכולה לבנות את ביתה ולהציל את בני ביתה. ב. עד כמה מסוכנת המחלוקת. ג. והתובנה שבה אני מבקש להתמקד היא שמי שהולך בתמימות עם הקב"ה רק ירוויח שנאמר 'הולך בתום ילך בטח'. און בן פלת יכול היה לעורר מריבה עם אשתו ולהתעקש ללכת אבל הוא בחר לזרום אתה ולהימנע מן המחלוקת והוא הרוויח בגדול - הוא הרוויח את החיים.

ובעניין זה סיפור מופלא (ע"פ הרב אליהו שוויכה 'נשמה'):

השנה היא 1956, ז'ק לוי, חייל בחטיבת הצנחנים מזנק אל השמים הפעורים וצונח ב'מתלה' בסיני, לאחר הנחיתה הוא מצטרף לחבריו ומשתתף בקרבות של 'מבצע קדש'.

בשנת 1977 מזמנים את ז'ק, הפעם כחייל מילואים לתרגיל שמשלב כוחות סדירים וכוחות מילואים. התרגיל, שהתקיים בבקעת הירדן נחל הצלחה. ובסופו, בלילה שבין 10-11 במאי,

החיילים עולים למסוק לשוב לבסיס שממנו יצאו, ז'ק מתמקם על מושבו, מסדר את הציוד האישי. המדחפים כבר מכים בעוצמה, הכל מוכן להמראה, ופתאום קוראים לו: 'זק, תרד' הוא לא מבין למה. מתברר שנהג משאית הסמיטריילר הצבאי מרגיש לא טוב. 'אתה' אומרים לו 'תסיע את המשאית במקומו' 'לאיפה?' הוא שואל 'לבסיס החטיבה בשנור שבצפון השומרון'. 'השתגעתם?' רוטן ז'ק 'יש לי ילדים קטנים בבית שמחכים לי, אני כבר קצר רוח לחזור הביתה, אין לי סבלנות לנסיעה ארוכה' אבל אין ברירה פקודה היא פקודה.

'רד מהמסוק' מצווים עליו והוא יורד בחוסר חשק, גורר את עצמו למשאית הענקית ומתיישב מול ההגה, את התרמיל ואת הציוד הוא בכלל שכח במסוק...

ז'ק פותח בנסיעה לצפון. כזכור השנה היא 1977, אין מזגן במשאית, אין טלפון, הוא נוסע ונוסע גומע מרחקים, אין לו שום מושג על האסון הנורא שמתחולל הרחק ממנו. המסוק שבו ישב לפני שעה קלה התנגש במדרון גבעה והפך לכדור אש, כל נוסעי המסוק נהרגו יהי זכרם ברוך. 54 חיילים נספו. אסון הנ"ד.

ז'ק נוסע צפונה, אינו יודע מה מתרחש ועיניו ממוקדות בכביש השומם ובנוף החד גוני שמתחלף לו באיטיות, הוא שורק לעצמו מנגינה וסופר את השעות לסיום הנסיעה.

בינתיים, חיילי קצין העיר בוחנים את הרשימות השחורות של שמות החללים ומתחילים בסבב הנורא של הנחתת הבשורות הקשות מנשוא על המשפחות השכולות.

נקישה ועוד נקישה, כתובת ועוד כתובת, משפחה ועוד משפחה שעולמה חרב עליה (רח"ל). בין היתר הם פוקדים את בית משפחת לוי, כל המשפחה בסלון, גם הסבתא, הם מקבלים בחלחה את בשורת האיוב, ז'ק במסוק, אין ניצולים, כולם ניספו, גם ז'ק...

אבל ז'ק חי!!! הוא אווז בהגה של הסמיטריילר וחוצה את הכבישים החשוכים של השומרון. כחמש שעות אורכת הנסיעה מהבקעה ועד שנור, עם עצירות פה ושם וז'ק אינו יודע דבר על הדרמה הגדולה המתחוללת סביבו.

סוף-סוף הוא מגיע לבסיס. מתארגן, שותה קפה. ואז נחרד למשמע האסון, הוא רץ לטלפון ומתקשר הביתה, לבשר שהוא חי. מהעבר השני נשמעות שאגות של חוסר אמון.

'המת התקשר!' 'מה קורה כאן?' רק כאשר התייצב על מפתן הדלת השתכנעו בני המשפחה כי יקירם חי וקיים. לא הייתה שמחה גדולה מזו. ז'ק חזר מן המתים.

כעת ז'ק התפנה לחשוב על הנס האישי הגדול שקרה לו. לבו נצבט מן הכאב הנורא על חבריו הנספים, והוא התמלא הרהורים על הישגותיו בחיים. ז'ק הרגיש א-לוקים שלך אותו מהמסוק בפניצטה.

לא סתם נשארתי בחיים, חשב לעצמו. הוא חזר בתשובה, החל לשמור שבת, להניח תפילין, להתחזק באמונה ובמצוות, ואת המסר הזה העביר הלאה לבניו: א-לוקים שמר עלי, ולא סתם.

אחים יקרים! עד כמה צריכים אנו להודות לקב"ה על כל רגע ורגע של חיים על הבריאות, על הפרנסה ועל אין ספור טובות שהוא מיטיב עמנו. ואפילו אם אנחנו לא תמיד הולכים בדרך הנכונה בכל זאת הקב"ה עוטר אותנו בשמירה פרטית ומחכה לחזרתנו אליו, כמו אבא שמחכה לבנו האהוב שישוב אליו הביתה. ועל כך אנו צריכים להודות ולומר בראש כל חוצות:

*ל'א אמת כי אלהי אספך אצ'י -ה... פתחו לי אצ'י
ל'א אמת כי אלהי אספך אצ'י -ה...'*

שבת שלום ומבורך! חודש טוב ומבורך!

לע"נ: אבי מורי ממוס בן גזרה ז"ל ואמי מורתי גיטה בת מנטה ז"ל
יעקב בן רבקה ז"ל / מימון טפירו בן מוזל טוב ז"ל
רחל (רשל) בת נעימה ז"ל - יונה עזרא בן צ'חלה ז"ל

להעלת: דקל מלכה - להעלחה / אורי ישראל - רפ"ש / סוזן בת ימנה
- רפ"ש / אהרון בן מסעודה - רפ"ש / דוריאן הודיה בת נעמי - לרפ"ש
נועם חן בת שולח - רפ"ש